

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Податкове планування та мінімізація податкових ризиків
Викладач 	Алла ЛИСЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Контактний тел.	+38(066) 191-62-79
E-mail:	Lysenkoalla2010@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська. Рік викладання – 2022.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» значно підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував матеріал таких дисциплін, як: оподаткування суб'єктів господарювання, податковий контроль, методи економічних та статистичних досліджень.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Податкове планування

та мінімізація податкових ризиків» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань, необхідних для розробки податкових планів (прогнозів) та заходів щодо мінімізації податкових ризиків суб'єктів господарювання, оволодіння теоретико-методологічними засадами та інструментарієм податкового планування, формування умінь щодо застосування набутих знань при виконанні магістерської дипломної роботи та у практичній площині.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку майбутніх фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;

- теоретична підготовка здобувачів з питань еволюції знань, змісту та ролі економічної науки у вирішенні суспільних завдань, засвоєння ними базових методологічних основ податкового планування;

- формування у здобувачів навичок податкового планування на підприємстві, прогнозування податкових надходжень до бюджету, виконання розрахунків та обґрунтування рівня податкового навантаження.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- принципи, види та методи податкового планування, способи мінімізації податкових ризиків, основоположні підходи щодо здійснення процесу планування очікуваних податкових надходжень органами Державної податкової служби України;

- особливості організації податкового планування та прогнозування на рівні суб'єктів господарювання та органів Державної податкової служби;

- методика розрахунку показників податкового навантаження на суб'єкт господарювання та умови, що забезпечують альтернативність податкового планування;

вміти:

- обґрунтовано обирати методи податкового планування, виконувати розрахунки очікуваного обсягу податкових платежів суб'єкта господарювання (за окремими видами податків та зборів);

- виявляти податкові ризики, проводити розрахунки та досліджувати динаміку змін показників податкового навантаження на суб'єкт господарювання, здійснювати оцінку ефективності податкового планування на мікро- та макрорівнях;

- узагальнювати результати досліджень та розробляти на основі цього економічно обґрунтовані висновки, оприлюднювати їх результати та запроваджувати їх у практичній площині.

набути соціальних навичок(soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і

презентувати матеріал;

- взаємодіяти в економічному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи податкового планування та мінімізації податкових ризиків

Тема 1. Сутність, мета, об'єкт та суб'єкти податкового планування.

Тема 2. Основні завдання та принципи податкового планування.

Тема 3. Види податкового планування та фактори, що здійснюють вплив на якість податкових планів.

Тема 4. Особливості організації податкового планування на підприємстві.

Тема 5. Методи податкового планування.

Тема 6. Умови, що забезпечують альтернативність податкового планування.

Тема 7. Податкові ризики та напрями їх мінімізації.

Змістовий модуль 2. Особливості планування податків на підприємстві та визначення очікуваного обсягу податкових надходжень органами Державної податкової служби

Тема 8. Стратегічне податкове планування на мікрорівні: сутність, мета, завдання, принципи, процедури, інструменти.

Тема 9. Поточне та оперативне податкове планування на підприємстві.

Тема 10. Критерії податкових ризиків, які потрібно враховувати при здійсненні податкового планування.

Тема 11. Особливості планування податків на підприємстві та узагальнення інформації про очікувані розміри його податкових платежів.

Тема 12. Методика розрахунку показників податкового навантаження та оцінка ефективності податкового планування суб'єкта господарювання.

Тема 13. Загальні методологічні підходи щодо здійснення розрахунку бази оподаткування органами Державної фіскальної служби.

Тема 14. Складові алгоритму розрахунку бази очікуваних надходжень та особливості їх формування органами Державної податкової служби України.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Баранов С. О. Ухилення від сплати податків як основний чинник тіньової економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 12. С. 102-106.
2. Васильєва Л.М. Теоретичні аспекти податкового прогнозування та планування як невід’ємних механізмів державної податкової політики. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 1 (20). С. 31-36. URL: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/1/4.pdf>.
3. Карпова В. Оптимизация налоговых платежей. Х: «Издательский дом «Фактор», 2012. 208 с.
4. Ковальчук К.Ф., Петрова Л.В. Дослідження сучасних проблем у сфері уникнення подвійного оподаткування. *Проблеми економіки та політичної економії*. 2018. №1. С. 260-270.
5. Купчак М. Я., Саміло А. В. Податковий менеджмент. Навчальний посібник. - Львів, 2020. 185 с.
6. Лисенко А.М., Бакай А.В. Податкове навантаження суб’єктів господарювання та його вплив на формування важливих показників розвитку економіки України. *Центральноукраїнський науковий вісник : Економічні науки*. 2018. вип. 1(34). С.180-188. URL: [file:///C:/Users/User/Downloads/21%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/21%20(1).pdf). DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2018.1\(34\).180-188](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2018.1(34).180-188).
7. Лисенко А.М. Моделі справляння податку на додану вартість у сфері сільськогосподарського виробництва та їх впровадження на регіональному рівні. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки*, 2017. вип. 31. С. 149-159. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/6899/1/18.pdf>.

8. Лисенко А.М. Оцінка рівня податкового навантаження на сільськогосподарське підприємство : практичний аспект. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки*. 2017. вип. 32. 326 с. С. 152-160. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/7478/1/17.pdf>.
9. Лисенко А.М. Податкові інструменти як засіб державного регулювання інноваційних процесів в економіці. Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України : міжнар. наук.-практ. конф., 11 квіт. 2018 р., м. Кропивницький : зб. тез доп. / Центральноукраїн. нац. техн. ун-т ; [редкол. : О.М. Левченко, О.В. Горбунов, А.С. Музиченко та ін.]. - Кропивницький : Ексклюзив-Систем, 2018. 343 с. С. 27-30. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8303>.
10. Лисенко А.М. Систематизація показників навантаження податку на додану вартість на сільськогосподарських товаровиробників: регіональний аспект. Економічні перспективи підприємництва в Україні : зб. матер. міжн. наук.-практ. інтернет-конф., м. Ірпінь, 26-27 жовтня 2017 р. : у 2 ч. Ч. 1 : Україна – територія можливостей для розвитку підприємництва / Мін-во освіти і науки України, Сумський нац. аграрний ун-т, Хмельницький нац. ун-т [та ін.]. – Ірпінь, 2017. С. 478-481. 652 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 101). ISBN: 978-966-337-466-6. URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/doc/2999>.
11. Мисник Т.Г., Безкровний О.В., Романченко Ю.О. Податкові ризики: характеристика та шляхи мінімізації. *Актуальні проблеми економіки*. №6 (180), 2016. С. 158-166.
12. Оподаткування та державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників: регіональні пріоритети та євроінтеграційні процеси : монографія / Г.М. Давидов, Н.С. Шалімова, А.М. Лисенко, О.А. Магопець ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г.М. Давидова та д-ра екон. наук, проф. Н.С. Шалімової. – Кропивницький : ФОП Александрова М.В., 2017. 208 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7049>.
13. Осадча О.О. Податкове планування та податкова оптимізація в системі управління підприємством. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія», серія «Економіка»*, № 14(42), вересень, 2019 р. С. 125-130.
14. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>.
15. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
16. Про затвердження Методичних рекомендації щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання: Наказ Державної податкової служби України від 27.06.2012 № 553 <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0553837-12#Text>.
17. Самусевич Я.В., Височина А.В. Податкове планування та основи податкової оптимізації : навчальний посібник. - Суми : Сумський державний університет, 2021. 344 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream->

- download/123456789/84527/1/2021_Posibnyk-Samusevych_Vysochyna.pdf.
18. Compliance Risk Management: Managing and Improving Tax Compliance. *CENTRE FOR TAX POLICY AND ADMINISTRATION*. <https://www.oecd.org/tax/administration/33818656.pdf>.
 19. Hoyng, R., Kloosterhof, S., & Macpherson, A. Task Risk Management: From Risk to Opportunity. https://www.ibfd.org/sites/default/files/2021-04/14_002_task_risk_management_final_web.pdf.
 20. Ivasechko, U., Gumenna-Derii, M., & Derii, V. (2022). Financial resources of construction companies as levers of social partnership: accounting and taxation. *Herald of Economics*, 0(4), 187–210. doi:<https://doi.org/10.35774/visnyk2021.04.187>.
 21. Kostyshyn, N., & Yakovets, T. (2022). Accounting and taxing system in conditions of the state of war: how to act and what the consequences. *Herald of Economics*, 0(2), 99-110. doi:<https://doi.org/10.35774/visnyk2022.02.099>.
 22. Kuzmenko H., Shalimova N., Lysenko A. (2020). Information supporting system about Tax Capacity of a Company and its efficiency: principles of formation and evaluation. PIRETC. JOURNAL OF SOCIAL RESEARCH & BEHAVIORAL SCIENCES REFEREED & REVIEWED. PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL CENTER FOR RESEARCH EDUCATION & TRAINING. VOLUME 10 ISSUE 03. P. 17-23. 52 p. (ISBN: 2613-5817; E-ISSN: 2613-5825). <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/11642>; <https://zenodo.org/record/4319771#.X9e0UtgzaUI>; <http://sc-media.org/>.
 23. Kuzmenko H., Shalimova N., Lysenko A. (2020). New Technology for the Substantiation of Main Principles and Approaches to the Formation and Evaluation of Information Supporting System about Company`s Tax Capacity. ENECO PROCEEDINGS OF ENERGY ECONOMIC RESEARCH CENTER. Volume 04. Issue 04. P. 08-09. https://zenodo.org/record/4400695#.X_hw1OgzaUI ; <http://sc-media.org/>.
 24. Lyeonov, S., Kuzmenko, O., Mynenko, S., & Lyulyov, O. (2020). Using of insurance companies `services for the purpose of legalization of criminal income of economic agents and avoidance of taxation. *Herald of Economics*, 0(3(97)), 199-210. doi:<https://doi.org/10.35774/visnyk2020.03.199>.
 25. Muravskiy, V., Pochynok, N., & Farion, V. (2021). Classification of cyber risks in accounting. *Herald of Economics*, 0(2), 129-144. doi: <https://doi.org/10.35774/visnyk2021.02.129>
 26. Sembiyeva, L., & Burtebayeva, A. (2021). Tax administration in the state audit system. *Herald of Economics*, 0(3), 147–160. doi: <https://doi.org/10.35774/visnyk2021.03.147>.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування, Протокол № 1 від «17» серпня 2022 р.